

Les 4. Vieren in de kerk

Introductie

Doel van deze les:

- In deze les staan de jongeren er uitgebreid bij stil wat er tijdens een kerkdienst gebeurt.
- Ze ontdekken dat elk onderdeel van de liturgie een functie en een doel heeft.

Lijn van de les:

In de kerkdienst dienen we God en elkaar. Een kerkdienst heeft veel verschillende onderdelen: votum, groet, zegen, schriftlezing, preek, wetslezing, geloofsbelijdenis, gebed, zingen, collecte, doop en avondmaal. Die onderdelen worden stuk voor stuk uitgelegd.

Lesonderdelen

De kerkdienst, p.30

Doel: Jongeren noemen spontaan een aantal liturgische onderdelen van een kerkdienst. Ze denken na over het karakter van een kerkdienst. Ze weten wat liturgie betekent.

Multimediatip

BEAM Do's & Don'ts – enthousiast tijdens het zingen

Wat doen mensen bij jou in de kerk tijdens het zingen? Ben je wel eens in een kerk geweest waar ze wat anders deden? Misschien gaan er mensen dansen of steken ze hun handen in de lucht? Wat doe je zelf meestal?

Gesprek, p.30

Maak een rondje in de groep: iedere catechisant benoemt iets anders uit de dienst van afgelopen zondag.

Gesprek, p.30

Geef de tieners de ruimte om eerlijk te zijn, ook als ze kritisch zijn. Zorg er wel voor dat catechisanten die positief zijn dit ook durven te uiten en niet hun mond houden omdat de rest zo negatief is. Dit kun je stimuleren door zelf enthousiast iets te vertellen over jouw ervaringen.

Tip

Deze les behandelt elk onderdeel van de liturgie afzonderlijk. Hou de vaart erin!

De begroetingen in de dienst p.31

Doel: Jongeren kennen de liturgische onderdelen van een kerkdienst die een vorm van begroeting zijn.

Extra opdracht, p.31

Bij elk onderdeel van deze les staat een leeg kader. Hierin kunnen de jongeren een logo ontwerpen dat past bij het liturgische onderdeel. Als er mooie ontwerpen tussen zitten zou dit gemaild kunnen worden naar het beamteam. Deze logo's kunnen gebruikt worden bij de beamerpresentaties om duidelijk te maken welk onderdeel van de kerkdienst aan de orde is.

Opdracht, p.31

Votum:

- Ps. 124: 8: *Onze hulp is in de naam van de Heer die hemel en aarde gemaakt heeft.*

Groet:

- 1 Kor 1:3: *Genade zij u en vrede van God, onze Vader, en van de Heer Jezus Christus.*
- 1 Tim. 1: 2b: *Genade, barmhartigheid en vrede van God, de Vader, en van Christus Jezus, onze Heer!*

- Op. 1: 4: *Genade zij u en vrede van hem die is, die was en die komt en van de zeven geesten voor zijn troon. En van Jezus Christus, de betrouwbare getuige, de eerstgeborene van de doden, de heerser over de vorsten van de aarde.*

Zegen:

- Num. 6: 24-26: *Moge de HEER u zegenen en u beschermen, moge de HEER het licht van zijn gelaat over u doen schijnen en u genadig zijn, moge de HEER u zijn gelaat toewenden en u vrede geven.*
- 2 Kor. 13: 13: *De genade van de Heer Jezus Christus, de liefde van God en de eenheid met de heilige Geest zij met u allen.*

Het staan bij votum, groet en zegen is een teken van eerbied voor de God die ons begroet.

Lezen uit de Bijbel, p.32

Doel: Jongeren herkennen de bijbellezing als een onderdeel van de liturgie van een kerkdienst en begrijpen de functie ervan.

Extra opdracht, p.32

In het ontwerpen van een logo kunnen creatieve catechisanten iets van de betekenis verwerken.

Bijbelstudie, p.32

Je kunt pas goed luisteren en uitleg geven als je eerst gelezen hebt wat God zelf zegt in de Bijbel. Het onderricht van de apostelen is wat anders dan de preek. Het onderricht wat de apostelen geven is opgeschreven in de Bijbel. Zo kunnen de generaties na de apostelen ook hun lessen tot zich nemen.

Gesprek***, p.32

Besteed aandacht aan de manier waarop jongeren luisteren als er uit de Bijbel wordt gelezen. Lezen ze zelf mee? Of kijken ze maar wat om zich heen? Hoe actief en nieuwsgierig zijn ze als er uit de Bijbel wordt gelezen?

De preek p.32

Doel: Jongeren herkennen de preek als een onderdeel van de liturgie van een kerkdienst en begrijpen de functie ervan.

Multimediatip

[Lazare Hoche concert in een kathedraal](#)

Bekijk een kort fragment van dit filmpje.

Mag een kerk gebruikt worden voor feesten zoals deze? Zou je hier graag heen gaan?

Extra opdracht, p.32

In het ontwerpen van een logo kunnen creatieve catechisanten iets van de betekenis verwerken.

Opdracht, p.32

Hier kun je lang met de jongeren over doorpraten. Geef de jongeren begrip voor het feit dat lang niet alle preken aansprekend zijn. Het voorbeeld van de jongen die in slaap valt tijdens een preek van Paulus zegt genoeg (al duurde die preek waarschijnlijk geen 20 minuutjes ;)). Misschien hebben ze wel hele zinnige tips voor de predikant.

Extra opdracht, p.32

Door deze Bijbelteksten gaan jongeren het fenomeen ‘preek’ in een breder verband zien. Een preek is niet iets dat wij in deze tijd verzonnen hebben, maar was er al in Jezus’ tijd.

Opdracht***, p.33

Het belangrijkste van een preek vindt Paulus dat het over Jezus Christus en zijn kruisiging gaat. En dat de Geest de woorden van de prediker gebruikt.

Opdracht in kader, p.33

Deze opdracht gaat over hun eigen houding tijdens het luisteren naar een preek. Een dominee kun je niet gemakkelijk veranderen, maar wel je eigen houding. Het is God die door middel van de dominee uitleg wil geven over Gods woord.

De wet, p.33

Doel: Jongeren herkennen de wetslezing als een onderdeel van de liturgie van een kerkdienst en begrijpen de functie ervan.

Extra opdracht, p.33

In het ontwerpen van een logo kunnen creatieve catechisanten iets van de betekenis verwerken.

Opdracht, p.33

De samenvatting van de wet die Jezus geeft, is o.a. te vinden in Matteüs 22: 37-40: Heb de Heer, uw God, lief met heel uw hart en met heel uw ziel en met heel uw verstand. Dat is het grootste en eerste gebod. Het tweede is daaraan gelijk: heb uw naaste lief als uzelf. Deze twee geboden zijn de grondslag van alles wat er in de Wet en de Profeten staat.

De geloofsbelijdenis, p.34

Doel: Jongeren herkennen de geloofsbelijdenis als een onderdeel van de liturgie van een kerkdienst en begrijpen de functie ervan.

Extra opdracht, p.34

In het ontwerpen van een logo kunnen creatieve catechisanten iets van de betekenis verwerken.

Opdracht*, p.34

Door zelf op te schrijven wat ze geloven, ontdekken de catechisanten wat een geloofsbelijdenis in feite is.

Opdracht***, p.34

Er zijn een heleboel overeenkomsten, maar ook een heleboel verschillen in inhoud, opzet en volgorde. Laat de tieners die dit aankunnen hiermee stoeien.

Het gebed p.34

Doel: Jongeren herkennen de gebeden als een onderdeel van de liturgie van een kerkdienst en begrijpen de functie ervan.

Extra opdracht, p.34

In het ontwerpen van een logo kunnen creatieve catechisanten iets van de betekenis verwerken.

Opdracht, p.35

Je kunt de tieners hier eerst in tweetallen of alleen over na laten denken. Inventariseer daarna wat ze bedacht hebben.

Zingen p.35

Doel: Jongeren herkennen het zingen als een onderdeel van de liturgie van een kerkdienst en begrijpen de functie ervan.

Extra opdracht, p.35

In het ontwerpen van een logo kunnen creatieve catechisanten iets van de betekenis verwerken.

Gesprek, p.35

Zingen is twee keer bidden: je geeft jezelf met je mond en je hart. Door te zingen heb je contact met God en met elkaar. En je beleeft het vaak intenser door de muziek.

Zingen is voor veel jongeren niet zo populair... (met natuurlijk begrip voor jongens met de baard in de keel ;))
Maak jongeren erop attent dat God het zingen gegeven heeft om Hem te dienen en te aanbidden. Stimuleer hen daarom om mee te zingen tijdens de kerkdiensten.

Bijbelstudie, p.36

- Exodus 15: 1 en 20-21 Mozes en Mirjam zingen hun lied na de doortocht door de Rietzee.
- 2 Kronieken 20: 20-23 Josafat wijst zangers aan om tot lof van de Heer te zingen.
- Ezra 3: 10-11 Bij de bouw van de tempel wordt gezongen om de Heer te prijzen.
- Handelingen 16: 22-25 Paulus en Silas bidden en zingen in de gevangenis om God te loven. Andere gevangenen luisteren naar hen.

- Openbaring 15:3-4 De gelovigen in de hemel zingen een lied en prijzen Gods werken.

De collecte p.36

Doel: Jongeren herkennen de collecte als een onderdeel van de liturgie van een kerkdienst en begrijpen de functie ervan.

Extra opdracht, p.36

In het ontwerpen van een logo kunnen creatieve catechisanten iets van de betekenis verwerken.

Gesprek, p.36

De collecte is geen pauze of onderbreking tijdens de kerkdienst. Het is een liturgisch onderdeel om praktisch een offer voor God te brengen. Je geeft iets van jezelf om God ermee te eren, net zoals men vroeger een offer gaf. Bespreek kort met de jongeren of zij zelf wel eens iets in de collecte doen.

De doop en het avondmaal, p.36

Doel: Jongeren weten dat de doop en het avondmaal door God zelf zijn ingesteld om te gebruiken tijdens de kerkdiensten.

Extra opdracht, p.36

In het ontwerpen van de logo's kunnen creatieve catechisanten iets van de betekenis verwerken.

Opdracht, p.36

Het gaat bij dit onderdeel van de les niet over invulling en inhoud van doop en avondmaal.

Leg de jongeren uit dat God de sacramenten heeft gegeven voor ons zodat we kunnen *zien* dat het waar is wat God belooft. Het zijn tekens en een zegel van Gods beloften: je hoort bij God (doop) en Jezus is opgestaan uit de dood zodat onze zonden vergeven zijn en we een nieuwe toekomst van God krijgen (avondmaal)

Gesprek, p.37

Soms zijn we erg 'talig' in de kerk. Terwijl een heleboel mensen in beelden denken en visueel zijn ingesteld. Daarom is het zo mooi dat God naast woorden ook beelden geeft om de boodschap van zijn liefde over te brengen.

Tip

Geef de jongeren de opdracht mee om aanstaande zondag bij elk onderdeel van de liturgie goed na te denken.

Tip

De volgende les is een integratieles (Samen aan de slag). Kijk alvast naar de mogelijkheden en kies samen met de groep wat jullie willen doen.